

ALUEIDEN KILPAILUKYVYN KULMAKIVET

Case Turku

PUHEENVUORON SISÄLTÖ

- Nopea tilannekuva Turusta kesäkuussa 2024
- Mistä oikein puhutaan, kun puhutaan alueellisesta kilpailukyvyistä? Mitkä ovat alueellisen kilpailukyvyn kulmakivet?
- Miten alueellista kilpailukykyä voidaan mitata? Mitä voidaan päätellä mittaamisen perusteella?
- Mitä yhteisiä tekijöitä löytyy menestyvien alueiden taustalta?

TURKU

-tilannekuva kesäkuussa 2024 1 (2)

- Turun seutu on koko maan **3:nneksi suurin asukas-, työpaikka-, yritys- ja osaamiskeskittymä** ja sijoittuu useimmilla kovan elinvoiman tunnusluvuilla koko maan kärkijoukkoon
- Turun väestönlisäys oli vuonna 2022 ja 2023 suurempi kuin kertaakaan 50 vuoteen! Väestönlisäys ylitti 2 %:in vuosittaisen kovan kasvun rajan ja asukasluvussa rikkoutui 200 000 asukkaan rajan vuonna 2023
- Kupittaalta 15 minuutin saavutettavuusalueella autolla asuu noin 272 000 asukasta sekä **30 minuutin säteellä asuu noin 345 000 asukasta ja sijaitsee 150 000 työpaikkaa**
- Turun uuden väestöennusteen mukaan kaupunki kasvaisi yhteensä noin **40 000-50 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä** sekä Turun ydinkaupunkiseudun kuusi kunta **noin 60 000-70 000 asukkaalla**

TURKU

-tilannekuva kesäkuussa 2024 2 (2)

- Turussa on kaksi yliopistoa ja neljä ammattikorkeakoulua: korkeakouluissa on noin 31 000 opiskelijaa ja ammatillisella toisella asteella noin 20 000 opiskelijaa. **Joka neljäs kaupungin asukas on opiskelija**
- Turun työpaikkaomavaraisuus 122 prosenttia. Turussa sijaitsee kansallisesti ja kansainvälisesti **merkittävät bio-, lääke- ja meriteollisuuden keskittymät**. Turussa yhteensä noin 15 500 yritystä,
- Turussa asuu noin 30 000 ulkomaalaistaustaista tai vieraskielistä henkilöä. **Joka seitsemäs Turun asukas on ulkomaalaistaustainen**. Väestönnusteen perusteella vieraskielisiä joka neljäs vuonna 2040.
- Turussa **kaksi merkittävää ankkuriyritystä** eli Meyer meriteollisuudessa ja Bayer lääketeollisuudessa, joilla suuret alueelliset kerrannaisvaikutukset
- Turussa suunnitteilla ja toteutumassa **historiallisen suuri määrä investointeja** kaupunkikehitykseen, kulttuuriin, liikenteeseen ja liikkumiseen sekä uusiin asuinalueisiin ja peruspalveluihin

MITÄ ALUEELLINEN KILPAILUKYKY ON?

YKSINKERTAIS- TETTUNA...

Alueen kykyä ja kyvykkyyttä suhteessa muihin alueisiin tai aikaisempaan kehitykseen:

- Luoda uusia työpaikkoja ja säilyttää työpaikkoja
- Luoda uusia yrityksiä ja vahvistaa olemassa olevia yrityksiä
- Houkutella investointeja asukkaita, yrityksiä, investointeja ja pääomaa
- Vahvistaa ja kasvattaa alueen taloudellista perustaa
- Edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja parantaa elämänlaatua

ALUEEN KILPAILUKYKYYN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ...

- **ALUEEN INFRASTRUKTUURI JA SIJAINTI:** hyvät liikenne-, energia- ja tietoliikenneyhteydet sekä aikaetaisyysdet tärkeimpiin solmupisteisiin
- **ALUEEN KOULUTUS JA OSAAMINEN:** alueen monipuolinen koulutustarjonta ja työvoiman koulutus pääoma houkuttelevat yrityksiä ja lisäävät potentiaalista innovaatiokykyä
- **ALUEEN YRITYSTOIMINTAYMPÄRISTÖ JA –ILMAPIIRI:** alueen yritysdynamiikan tunnusluvuilla ja yritysilmapiirillä iso merkitys yritysten sijainti- ja investointipäätöksissä
- **ALUEEN TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOTOIMINTA:** TK-menojen määrä, TK-toimintaa harjoittavat yritykset sekä korkeakoulujen ja yritysten välinen yhteistyö lisäävät alueen kilpailukykyä
- **ALUEEN TYÖVOIMAN SAATAVUUS:** alueen riittävä ja osaava työvoima keskeinen tekijä esim. yritysten sijaintipäätöksissä
- **ALUEEN YHTEISTYÖKULTTUURI:** alueen keskeisten toimijoiden halusta ja kyvystä tehdä yhteistyötä sekä edistää yhdessä alueen kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista
- **ALUEEN IMAGO, MAINE JA MIELIKUVA:** alueen mieli- ja mainekuviin liitetyt asiat vaikeasti mitattavissa ja muutettavissa, mutta keskeinen merkitys taustalla sijainti- tai investointipäätöksiä tehdessä

TARVITAAN KOVAA JA PEHMEÄÄ KILPAILUKYKYÄ

PEHMEÄT KILPAILUKYKYTEKIJÄT LIITTYVÄT MUUN MUASSA:

- Identiteettiin ja samaistumiseen
- Ilmapiiriin
- Yhteisöllisyyteen, sosiaaliseen pääomaan
- Luottamukseen ja arvostukseen
- Osallisuuteen ja vuorovaikutukseen
- Imagoon, mieli- ja mainekuviin
- Koettuun elämänlaatuun
- Hyvinvointiin ja turvallisuuteen
- Viihtyvyyteen, tyytyväisyyteen ja mukavuuteen
- Muut pehmeään voimaan liittyvät asiat ja tekijät, jotka liittyvät kokemuksiin, havaintoihin ja tunteisiin

= VAIKEASTI MITATTAVISSA JA VERTAILTAVISSA
OLEVIA MUUTTUJIA

HYVÄ MUISTAA!

Alueiden kilpailukykyä voidaan mitata lukemattomilla tavoilla eikä ole yhtä ainoaa ja oikeaa mittaustapaa. Lopputulos riippuu aina valituista teemoista ja muuttujista, valituista painotuksista, käytetystä ajanjaksosta jne.

KAKSI PERUSLÄHTÖKOHTAA HYVÄ PITÄÄ MIELESSÄ ALUEITA VERTAILTAESSA

ALUEELLISET EROT SUHTEELLISEN PYSYVIÄ

Alueelliset erot ovat muodostuneet elinkeino- ja toimialarakenteen muutosten ja alueellisen työnjaon seurauksena vuosikymmenien kehityksen aikana.

KEHITYKSELLÄ VAHVA POLKURIIPPUUUS

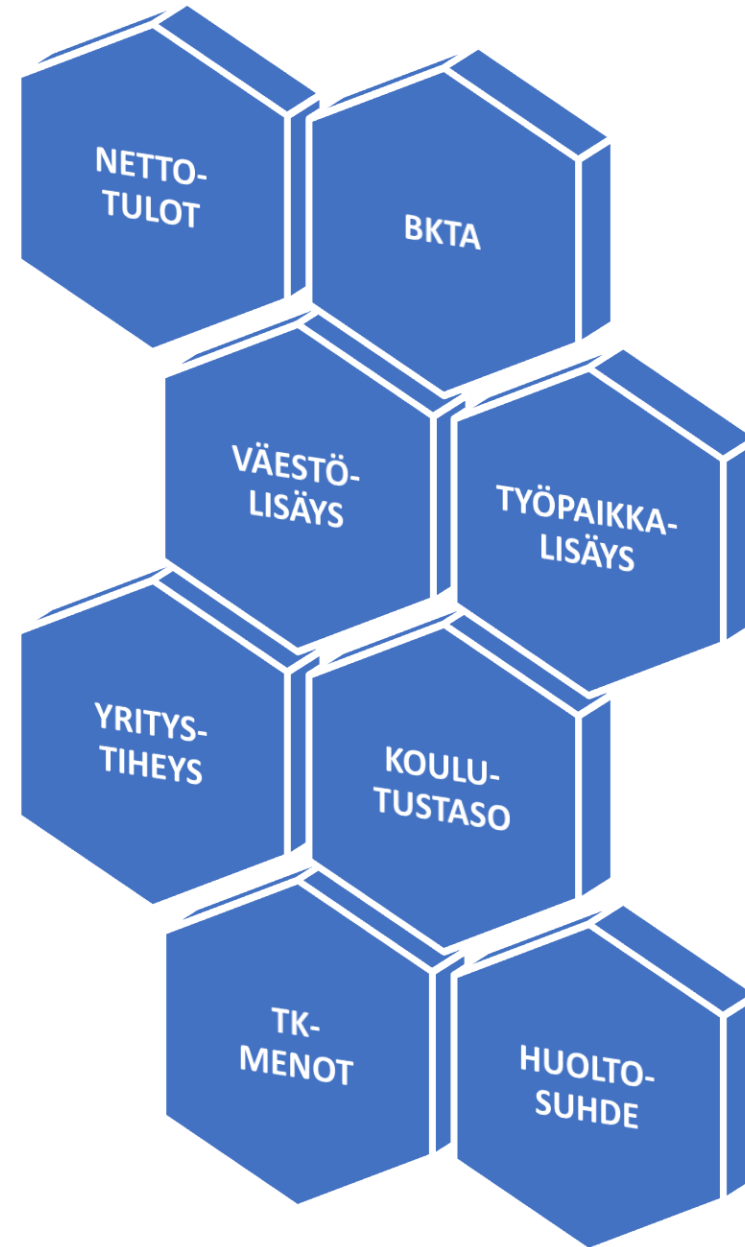

Aluekehitys on luonteeltaan keskittävää ja lukkiutuvaa, jossa kehitys kerran liikkeelle lähtiessään joko vahvistaa tai heikentää itse itseään sekä luo polkuriippuvuutta. Aiemmin tapahtunut kehitys heijastuu nykyiseen ja tulevaan kehitykseen joko lisäämällä myönteisiä tai kielteisiä kehä- ja kerrannaisvaikutuksia. Polkuriippuvuus voi myös taittua ja kääntyä toimintaympäristön muuttumisen, alueellisten toimijoiden ja verkostojen vaikutuksesta.

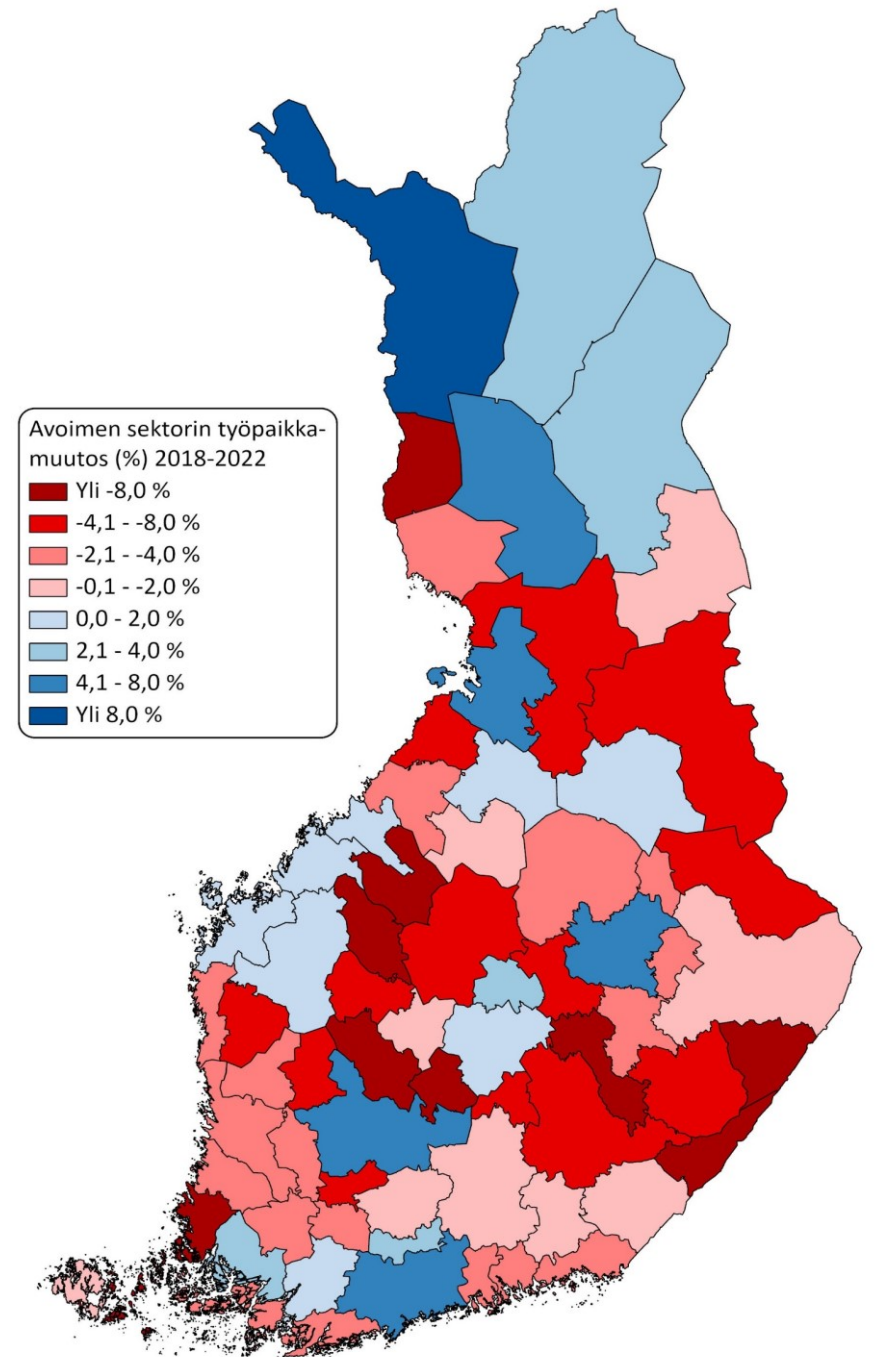
YKSI MITTAUSTAPA- ESIMERKKI ERI TEEMOISTA:

Kaupunkiseutujen (69)
kilpailukyky kahdeksalla
avainmuuttujalla

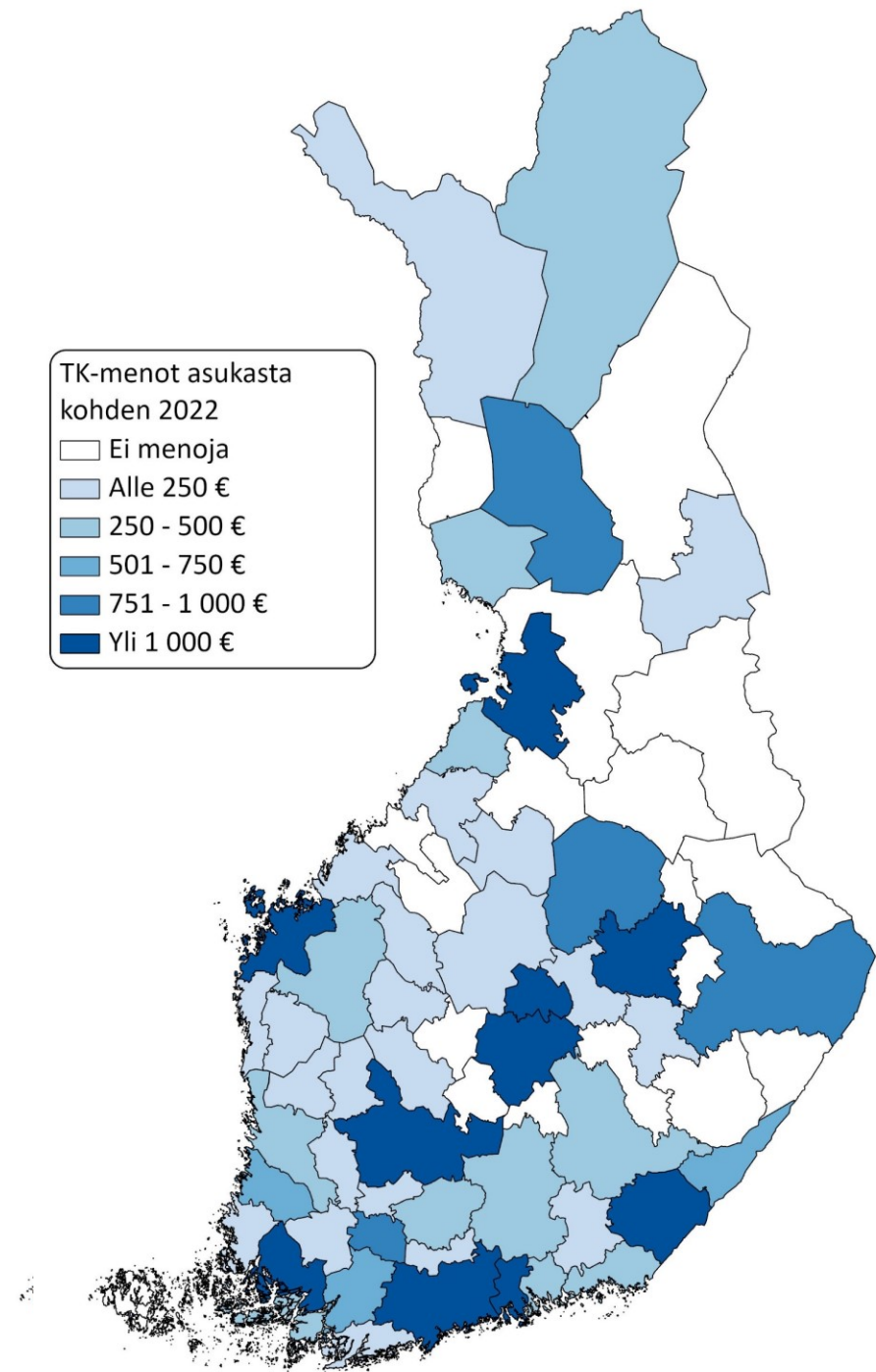
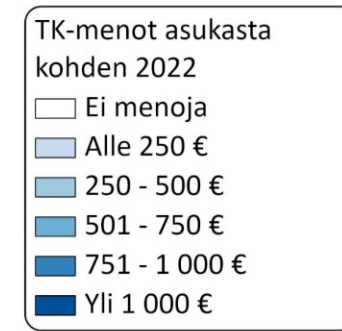
KAUPUNKISEUTUJEN KILPAILU- KYKY KAHDEKSALLA AVAIN- MUUTTUJALLA 1 (2)

- **VÄESTÖNMUUTOS** oli positiivinen 16/69 seudulla vuosina 2019-2023. Väestönmuutos oli suhteellisesti suurin Tampereen (+ 5,4%), Helsingin (+4,5 %), Turun (+4,3 %) ja Oulun seuduilla (+4,0) vuosina 2019-2023.
- **BKT ASUKASTA KOHDEN** oli mediaaniseudulla 36 020 euroa asukasta kohden 2021. Yli 50 000 euron ylsi viisi seutua: Mariehamns (67 326), Pohjois-Lapin (60 982), Helsingin (58 880), Äänekosken (53 873) ja Tunturi-Lapin (52 473) seudut
- **KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN NETTOTULOJEN** mediaani oli 21 298 euroa vuonna 2021. Yli 25 000 euron ylsi kuusi seutua: Helsingin (28 314), Maarianhaminan (26 809), Loviisan (26 478), Turunmaan (25 553), Raaseporin (25 287) ja Porvoon (25 130) seudut
- **AVOIMEN SEKTORIN** (yksityinen sektori + yrittäjät) työpaikkamuutos oli positiivinen 19/69 seudulla vuosina 2018-2022. Avoimen sektorin työpaikkoja syntyi suhteellisesti eniten Tunturi-Lapin (+10,3 %), Oulun (+7,3 %), Rovaniemen (+7,0 %) ja Tampereen (+6,8 %) seuduilla vuosina 2018-2022

KAUPUNKISEUTUJEN KILPAILUKYKY KAHDEKSALLA AVAINMUUTTUJALLA 2 (2)

- **TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE** kuvaa ei-työllisten ja työllisten välistä suhdetta vuonna 2022. Koko maan mediaaniseudun luku oli 155,2 eli 100 työllistä kohden oli 155,2 ei-työllistä. Taloudellinen huoltosuhde oli kilpailukykyisin Ålands landbygdsin (103,4), Helsingin (108,4), Tunturi-Lapin (114,6) ja Tampereen (118) seuduilla vuonna 2022
- **YRITYSTIHEYS** kuvaa alueella olevien yritysten määrää suhteessa väkilukuun. Koko maan mediaaniseudun yritystiheys oli 80,3 promillea vuonna 2023. Yritystiheys oli korkein Ålands skärgårdsin (178,4), Tunturi-Lapin (150,4), Turunmaan (119,6) ja Maarianhaminan (112) seuduilla
- **VÄESTÖN KOULUTUSTASOMITTAIN** kuvaa alueen yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoa suoritettujen tutkintojen keskimääräisen keston mukaan laskettuna. Koko maan mediaaniseudun koulutustaso oli 331,7. Koulutustaso oli indeksimittarilla korkein Oulun (440,4), Helsingin (439,7), Tampereen (426,8) ja Jyväskylän (425,1) seuduilla vuonna 2022
- **TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT** olivat mediaaniseudulla keskimäärin 200 euroa per asukas vuonna 2022. TK-menot olivat asukasta kohden korkeimmat Oulun (3 437), Vaasan (2 703), Helsingin (2 344) ja Tampereen (2 164) seuduilla vuonna 2022

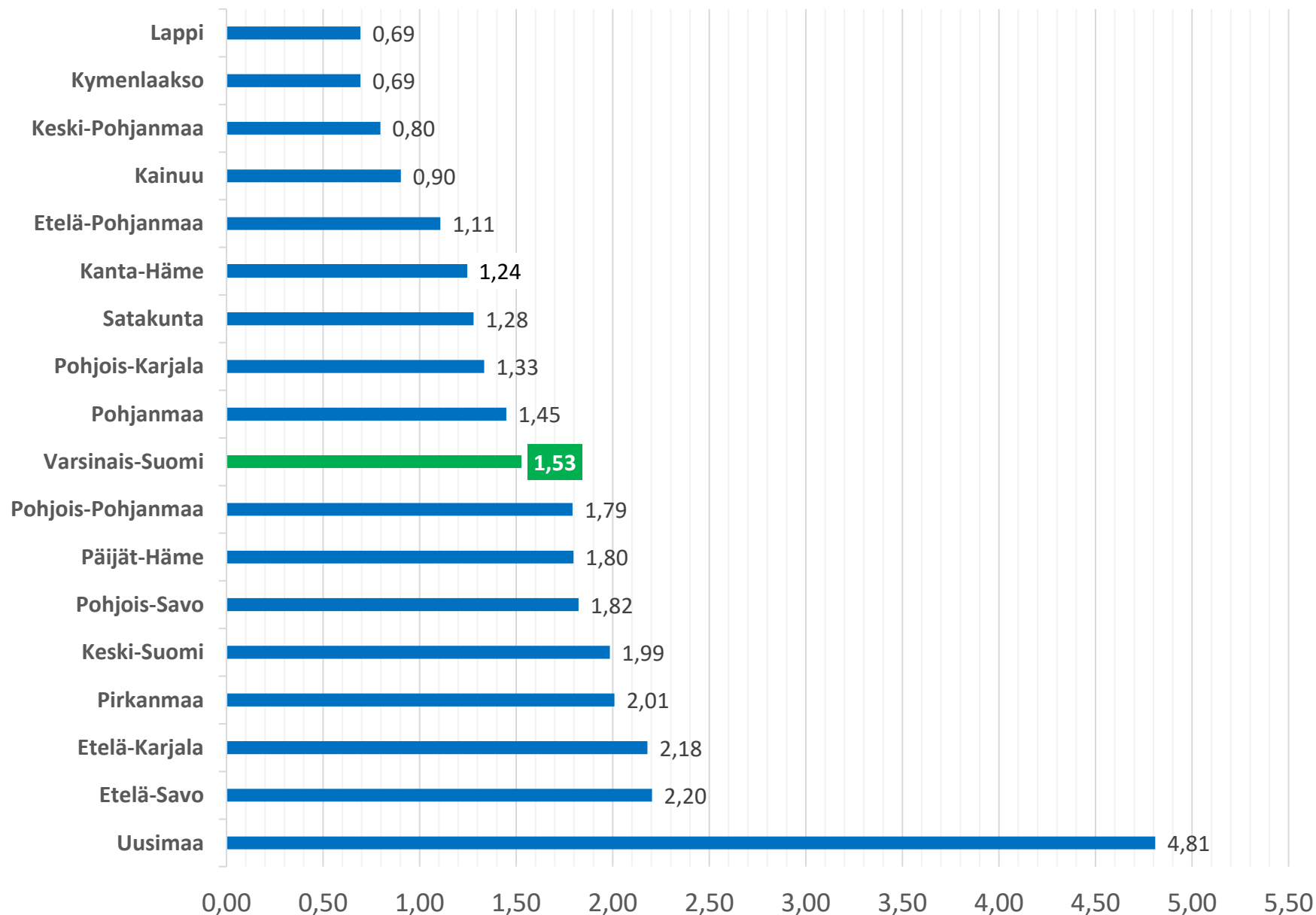
8 MANNER-SUOMEN KÄRKISEUTUA ERI MUUTTUJILLA

VÄESTÖNMUUTOS 2019-2023	BKT €/ASUKAS 2021	NETTOTULOT €/AS 2021	AVOIN SEKTORI TYÖPAIKKAMUUTOS 2018-2022	TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE 2022	YRITYSTIHEYS PROMILLEA 2023	VÄESTÖN KOULUTUSTA-SOINDEKSI 2022	TK-MENOT €/ASUKAS 2022
TAMPEREEN	POHJOIS-LAPIN	HELSINGIN	TUNTURI-LAPIN	HELSINGIN	TUNTURI-LAPIN	OULUN	OULUN
HELSINGIN	HELSINGIN	LOVIISAN	OULUN	TUNTURI-LAPIN	TURUNMAAN	HELSINGIN	VAASAN
TURUN	ÄÄNEKOSKEN	TURUNMAAN	ROVANIEMEN	TAMPEREEN	JOUTSAN	TAMPEREEN	HELSINGIN
OULUN	TUNTURI-LAPIN	RAASEPORIN	TAMPEREEN	VAASAN	SYDÖSTER-BOTTENS	JYVÄSKYLÄN	TAMPEREEN
TUNTURI-LAPIN	PORVOON	PORVOON	HELSINGIN	TURUN	LUOTEIS-PIRKANMAAN	KUOPION	ÄÄNEKOSKEN
KUOPION	RAUMAN	VAKKA-SUOMEN	KUOPION	PORVOON	POHJOIS-SATAKUNNAN	TURUN	LAPPEENRANNAN
ROVANIEMEN	VAASAN	RAUMAN	ÄÄNEKOSKEN	POHJOIS-LAPIN	LOIMAAN	VAASAN	TURUN
JYVÄSKYLÄN	LAPPEENRANNAN	TURUN	TURUN	ROVANIEMEN	LOVIISAN	ROVANIEMEN	PORVOON

TOINEN MITTAUS- TAPAESI- MERKKI YHDESTÄ TEEMASTA:

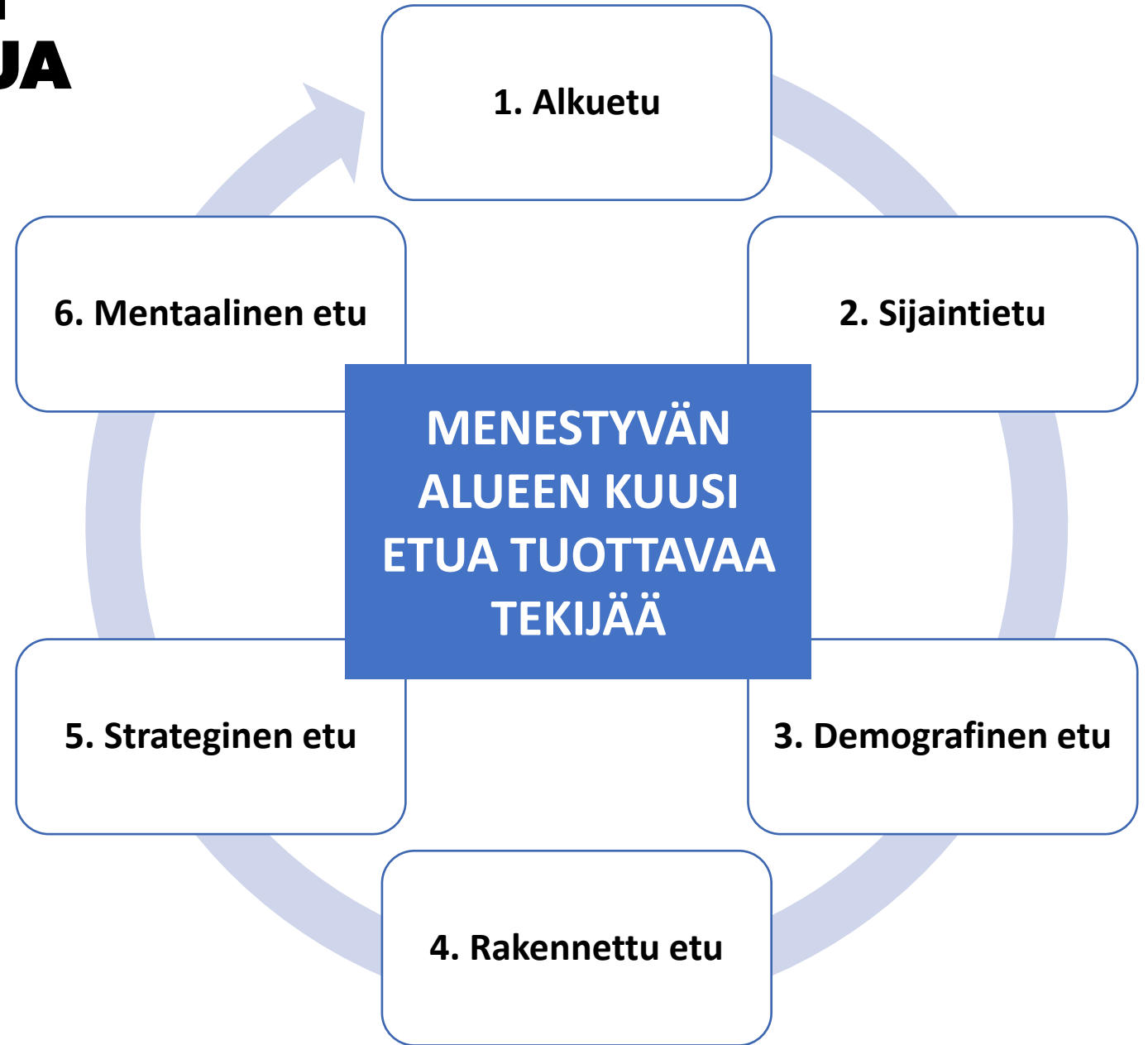
Maakuntien
kilpailukyky TKI-
mittareilla

Patentteja 10 000 asukasta kohden per vuosi 2015-2023

MENESTYVÄN ALUEEN KASVU- JA KILPAILUETUA TUOTTAVAT TEKIJÄT

- 1. ALKUETU** = alue sijaitsee luonnonmaantieteellisesti, liikenteellisesti tai logistisesti optimaalisessa paikassa, joka on alun perin käynnistänyt myönteisen positiivisen kehän
- 2. SIJAINTIETU** = alue sijaitsee valmistavan tuotannon, osaamisen, tutkimus- ja tuotekehityksen yms. solmupisteessä, omaa toimivat sisäiset ja julkiset yhteydet sekä on hyvin saavutettavissa eri kulkumuodoilla
- 3. DEMOGRAFINEN ETU** = alue kasvaa eri väestönkehityksen osatekijöiden ansiosta, alue koetaan vetovoimaisena, alueelle kohdistuu paljon erilaisia virtoja, huoltosuhteet ovat kilpailukykyisiä jne.
- 4. RAKENNETTU ETU** = alueella on paljon yhteisiä tavoitteita sekä erilaisia vahvuuksia ja resursseja, joita alue pystyy hyödyntämään tehokkaasti yhdessä sopien ja keskittämällä resursseja yhteisten tavoitteiden eteen
- 5. STRATEGINEN ETU** = alueella on vahvoja strategisia erottautumistekijöitä, joiden avulla alue kykenee erottumaan kilpailijoistaan ja pystyy luomaan hyviä mieli- ja mainekuvia alueesta
- 6. MENTAALINEN ETU** = alueen henkinen ilmapiiri on avoin, kannustava, kokeileva, rohkea jne., jossa korostuvat onnistumiset, myönteiset esimerkit, positiivinen retoriikka jne., joka luo itse itseään vahvistavan hyvän kehän alueelle

POŠITIIVISEN RETORIIKAN, ONNISTUMISTEN JA MYÖNTEISTEN ESIMERKKIEN VOIMA KOROSTUU KAIKESSA TEKEMISESSÄ JA YHTEISTYÖSSÄ

Kiitos!

